

سیاست | سیاست

برجام در یکسالگی (۴)

تعهدات برجام؛ ازحرف تاعمل

بررسی موردی اجرای تعهدات ایران و ۵+۱

طاهری
political@khorasannews.com

با گذشت بیش از یک سال از سالروز توافق برجام Joint Comprehensive Plan of Action) شاید بتوان با دورنمایی مناسب تعهدات طرفین مذاکرات (ایران و ۵+۱) را در این توافق نامه بازخوانی و روند انجام آن را بررسی کرد. در این گزارش به مهم‌ترین تعهدات ایران در توافق هسته‌ای اشاره می‌شود و عملیاتی شدن این تعهدات به‌روایت گزارش‌های رسمی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، مورد قضاوت قرار می‌گیرد. همچنین تعهدات طرف مقابل و نحوه عملیاتی شدن آن نیز بر روی کاغذ در عمل مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱. بخشی از تعهدات ایران

■ **۱/۱ تأسیسات آب‌سنگین اراک**
* تغییرات در میزان تولیدات راکتور اراک ایجاد شده‌و قلبر راکتور آب‌سنگین اراک را از آن خارج و منافذ آن را با بتن پرکننده‌طوری که بعدا قابل استفاده نباشد.
* به‌ساخت مجتمع سوخت اراک ادامه ندهد و موجودی سوخت و مجتمع تولید آن را تا آماده‌شدن راکتور جدید زیر نظارت آژانس قرار دهد. ایران باید در خطوط تولید سوخت تغییرات فنی ایجاد کند تا متناسب راکتور جدید شود.
* در اجرای محدودیت ۱۵ ساله تولید آب‌سنگین، موجودی آب‌سنگین و میزان تولید آب‌سنگین در کارخانه اراک را به آژانس گزارش دهد و اجازه نظارت آژانس بر ذخیره و تولید را فراهم کند. این نظارت در صورت درخواست آژانس از طریق بازدیداز کارخانه اراک صورت خواهد گرفت.

■ **۱/۲ کارخانه غنی‌سازی اورانیوم نطنز**
* تعداد ماشین‌های غنی‌سازی IR-۱ را در تأسیسات غنی‌سازی نطنز به ۵۶۰۰ عددو سطح غنی‌سازی را به

■ **تعهدات ایران در عمل**
بر اساس قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل از مدیر کل آژانس انرژی اتمی خواسته شده است راستی آزمایی و نظارت لازم بر تعهدات مرتبط هسته‌ای ایران برای کل دوره تعهدات یادشده در چارچوب برجام را به‌عهده‌گیرد. بر این اساس یوکیا آمانو، مدیر کل آژانس در گزارش‌های نوبه‌ای خود انجام تعهدات ایران را به صورت رسمی اعلام می‌کند.
■ **گزارش آبان ۹۴ آژانس برای اجرای توافق**
در آبان ماه سال گذشته آمانو، مدیر کل آژانس انرژی اتمی در بیانیه‌ای اعلام کرد: فعالیت‌های مقرر در نقشه‌راه (توافق میان ایران و آژانس) برای دور منتهی به ۱۵ اکتبر ۲۰۱۵ میلادی طبق برنامه تکمیل شده‌اند.

■ **گزارش ۲۶ دی ۹۴ آمانو**
یکی از مهم‌ترین گزارش‌ها در باره اجرای تعهدات ایران گزارشی بود که آژانس در آستانه روز اجرا منتشر کرد و در آن قرار بود اعلام کند آیا ایران به تعهداتش عمل کرده یا نه؟ این گزارش البته با چند ساعت تاخیر منتشر شد تا بازار شایعات در باره آن آج بگیرد. اما سرانجام یوکیا آمانو گزارش آژانس را منتشر کرد: «بازسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تشخیص دادند که ایران همه اقدامات لازم در برجام را برای اجرای شدن آن انجام داده است.» تا به این ترتیب مهر تایید این نهاد نظارتی پای اجرای تعهدات ایران بخورد و نوبت به طرف‌های غربی برای رفع تحریم‌ها برسد.

■ **گزارش‌های اسفند ۹۴ و خرداد ۹۵ آمانو در تایید تعهد همچنان جاری ایران به برجام**
اما بخشی از تعهدات ایران تعهداتی است که همیشه جاری است و آژانس مدام یاد آن‌ها را اجک کند. به‌استناد گزارش‌های آژانس از ایران که تاکنون در فواصل زمانی ۳ ماهه منتشر شده است، ایران به همه تعهداتش پایبند بوده است. آژانس این موضوع را در ۲ گزارش اسفند ۹۴

برجام در باره اجرای تعهدات
چه می‌گویید؟

و خرداد ۹۵ خودتایید کرده است.
۲. بخشی از تعهدات ۵+۱

■ **۲/۱ لغو قطعنامه‌های هسته‌ای سازمان ملل علیه ایران**
پس از طی شدن روند توافق هسته‌ای در تاریخ ۲۹ تیر ماه ۱۳۹۴ شورای امنیت سازمان ملل قطعنامه‌های قبلی ایران در موضوع هسته‌ای را املغی و قطعنامه جدیدی را متناسب با برجام با عنوان ۲۲۳۱ به تصویب رساند. این هفت قطعنامه از آمانو و شورای امنیت که ملغی شد شامل قطعنامه‌های ۱۶۹۶ (۲۰۰۶)، ۱۷۳۷ (۲۰۰۶)، ۱۷۴۷ (۲۰۰۷)، ۱۸۰۳ (۲۰۰۸)، ۱۸۳۵ (۲۰۰۸)، ۱۹۲۹ (۲۰۱۰) و ۲۲۴۴ (۲۰۱۵) می‌باشد.

■ **۲/۲ رفع تحریم‌های مرتبط با موضوع هسته‌ای اتحادیه اروپا**
بر این اساس تحریم‌های حوزه مالی، بانکی و بیمه، حوزه نفت، گاز و پتروشیمی، حوزه کشتیرانی، کشتی‌سازی و حمل‌ونقل، حوزه فلزات گرانبها، اسکناس و سکه، خروج ۴۴۷ نفر از لیست محدودیت‌های صدور روادید و توقف دارایی‌های اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی از دیگر موارد این رفع تحریم‌هاست.

■ **۲/۳ لغو یا اصلاح ۵ فرمان اجرائی تحریمی رئیس‌جمهور آمریکا علیه ایران**
رئیس‌جمهور آمریکاطی فرمان اجرائی شماره ۱۳۷۱۶، تحریم‌های ثانویه آمریکا علیه ایران که طی فرمان‌های اجرائی ۱۳۵۹۲، ۱۳۶۲۲، ۱۳۶۴۵ و ۱۳۶۴۵ وضع گردیده بود را لغو فرمان اجرائی ۱۳۶۲۸ را اصلاح نمود.

■ **۲/۴ توقف اجرای تحریم‌های مرتبط هسته‌ای کنگره آمریکا:**
تصمیم لغو تحریم‌های مرتبط هسته‌ای علیه ایران که در روز پذیرش توافق یعنی ۲۶ مهر ماه ۱۳۹۴ گرفته شده

خراسان روزنامه مسج ایران یکشنبه ۲۷ تیر ۱۳۹۵ ۱۲ خوال ۱۴۳۷ شماره ۴۰۴ ۱۹۳۰

در بند ۲۹ مقدمه برجام طرف‌های مذاکره کننده با ایران متعهد شده‌اند: «اتحادیه اروپایی و دولت‌های عضو و همچنین ایالات متحده، منطبق با قوانین خود، از هر گونه سیاست با هدف خاص تأثیرگذاری خصمانه و مستقیم بر عادی‌سازی تجارت و روابط اقتصادی با ایران، در تعارض با تعهدات‌شان مبنی بر عدم اخلال در اجرای موفقیت‌آمیز این برجام خودداری خواهند کرد.»

نشدن تحریم‌های ایران در موضوعات دیگری مانند حقوق بشر، تروریسم و هشتاد‌های مسئولان آمریکایی به موسسات مالی در این باره، بانک‌ها و شرکت‌های معتبر و بزرگ همان‌گونه که خود بارها گفته‌اند به دلیل «ترس از تحریم‌های احتمالی آمریکا» با معامله با ایران خودداری می‌کنند. در گزارش فروردین‌ماه وزارت امور خارجه به مجلس نیز به این معضل اشاره شده و آمده است: «مشکل نگرانی مؤسسات مالی به دلیل ارباب آمریکا و تحمیل جریمه‌های سنگین چندین میلیاردی بر بانک‌ها در طول سال‌بان گذشته فضای روانی سنگینی بر ای شروع مجدد همکاری با ایران ایجاد کرده که گرفتن آنها تلاش مستمر و پیگیری همه‌جانبه و هماهنگ میسر است.» یکی دیگر از مشکلاتی که در روند همکاری‌های اقتصادی ایران و سایر کشورها وجود دارد د عدم دسترسی ایران به چرخ دلار است. بسیاری از کشورها معاملات خود را با استفاده از دلار انجام می‌دهند اما به واسطه عدم رفع تحریم‌های اولیه آمریکا، ایران از دسترسی به چرخ دلار و به تبع همکاری با بخشی از شرکت‌ها و بانک‌های معتبر محروم شده‌اند. یکی دیگر از موضوعاتی که کارشناسان از آن به عنوان نقطه انهامی در انجام تعهدات طرف مقابل یاد می‌کنند همکاری در ساخت راکتور اراک است. در ضمیمه ۱ برجام در خصوص بازسازی این راکتور آمده است: «یک کار گروه مشترک از اعضای ۵+۱ تشکیل‌پایند تا ظرف مه ۱۳۹۵ زمینه بازطراحی و بازسازی این راکتور را فراهم سازد. یک مشارکت بین المللی متشکل از ایران و گروه کاری، اجرای پروژه مدرن‌سازی را به عهده خواهد گرفت.» اما با این وجود هنوز مشخص نشده است که طرف غربی در این باره چه مسئولیت و نقشی دارد و آیا ایران به خود خابت خود قصد دارد به صورت بومی آن را بازسازی کند یا بار دیگر با کارشنکی‌های طرف مقابل مواجه شده است؟

■ **تعلل غربی‌ها در انجام تعهدات خود به وایت‌مسئولان**
علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی در اسفندماه سال گذشته با بررسی تعهدات طرف مقابل اعلام کرد: تهران به آنچه توافق شده است پایبند است، طرف مقابل در اجرای برخی موارد تاخیر کرده است، برخی از بانک‌های بزرگ اروپایی تحریم‌های اعمال شده علیه ایران را به طور کامل نداشتند اند. (میزان: ۹۴/۱۲/۱۱)
■ **حاصل است که علاوه بر دکتر صالحی، رئیس‌جمهوری نیز در سخنانی مطالب‌باد شده را به گونه‌ای دیگری بیان کرد.** بر اساس این گزارش آقای وختانی در سخنانی در خصوص برجام اعلام کرد: برخی از بانک‌ها هنوز یک مقدار هراس دارند که تکنک با این وارد مبادله نشویم. به هر حال ما گردیده از ریسمان سیاه و سفیدی می‌رسد. ریسمان که با کسی کار ندارد. بانکی که قیام جریمه شده به خاطر کار با ایران، ممکن است امروز کار را شروع نکند. هنوز هم آمریکایی‌ها باید در اجرای برجام فعالیت‌باشند، خواست ما این است که در برخی موارد آنها آن مقدار کمی بایست تلاش می‌کردند، انگر دند. (الف: ۹۴/۱۲/۱۱) و... سیف‌رئیس کل بانک مرکزی نیز در فروردین‌ماه جاری در مصاحبه با تلویزیون بلومبرگ در ادامه انتقاداز کارشنکی‌های طرف آمریکایی در اجرای اقتصاد برای ایران نداشته است. در پاسخ به اظهارات سیف، جاش زانتس، سخنگوی کاخ سفید نیز اعلام کرد: دسترسی ایران به نظام مالی دنیا، جزو برجام نیست. دکتر ولایتی، عضو هیئت نظارت بر اجرای برجام نیز در آستانه سالگرد دیکسالگی برجام در گفتگو با صداوسیما با بیان اینکه آمریکایی‌ها آن‌طور که توقع می‌رفت قول داده بودند به تعهدات‌شان عمل نکردند، گفت: آمریکایی‌ها به تعهدات‌شان که رفع تحریم‌ها و آثار آن، آزادی تجارت و ارتباطات علمی، فناوری، تجاری و مالی میان ایران و دیگر کشورها و غرب است، عمل نکردند.

■ **آیا برجام نقض شده است؟**
سوالی که این جایش می‌آید این است که آیا شرایط مستلزم نقض برجام از سوی ماست؟ پاسخ این سوال را باید به هیئت نظارت بر اجرای برجام سپرد که در فواصل مختلف باید در باره اجرای آن بررسی و به مراجع ذی صلاح گزارش دهی کند اما واقعیت این است که طرف غربی با وجود جوسازی روانی که علیه تجارت و روابط اقتصادی با ایران انجام داده اما هنوز برجام را به طور کامل نقض نکرده است و لذا ایران به مصداق آموزه‌های قرآنی به تعهداتی که می‌دهد (حتی تعهد به دشمنان خود) پای بند است و هیچگاه ناقض آن نخواهد بود مگر این که طرف مقابل عملاً در نقض آن جدی شده و بخواهند به سمت از بین بردن توافق هسته‌ای بروند. این نکته را رهبر انقلاب در خرداد ماه به مسئولان کشور متذکر شدند که تا وقتی آن‌ها به سمت «نقض کامل» توافق نروند ما هم نقض نمی‌کنیم اما مسئولان کشور باید حلت ایران را از آمریکایی‌ها هابگیرند: «توجه کنید که همین‌طور که معروف است «حق گرفتنی است»، آن‌هم از گرگی مثل آمریکا باید از دهش بیرون کشید؛ این‌جوری نیست که او بیاید دوستی تقدیم کند. تا وقتی که حالا به‌طور کامل نقض نکرده‌اند ما هم نقض نمی‌کنیم لکن در مقابل خطاهای آنها و کارشنکی آنها، ما بایستی توانایی‌هایمان را حفظ کنیم.» (بیانات در جمع کارگزاران نظام، ۲۵ خرداد ۹۵)

زیباترین سخنان مشاهیر

سخن بزرگان در صفحه «همشهری سلام»

ردیف	نوع خودرو	سیستم	تیب	مدل-رنگ	شماره انتظامی	مبلغ تضمین شرکت در مزایده
۱	سواری پژو پارس	پژو	پارس	۱۳۸۲ مشکی	۵۲-۱۳۸۹ الف	۱۵۰۰۰/۰۰۰
۲	سواری پراید	پراید	صبا (جی.تی.ایکس)	۱۳۸۲ سفید	۱۲-۱۳۲۷۱ الف	۷/۰۰۰/۰۰۰
۳	سواری پراید	پراید	صبا (جی.تی.ایکس)	۱۳۸۲ سفید	۱۲-۱۷۱۴ الف	۷/۰۰۰/۰۰۰
۴	سواری پراید	پراید	جی تی ایکس آی	۱۳۸۳ مشکی	۱۲-۱۷۱۴ الف	۷/۰۰۰/۰۰۰
۵	سواری پراید	پراید	جی تی ایکس آی	۱۳۸۴ نوک	۱۲-۱۸۲۳ الف	۷/۰۰۰/۰۰۰

نشانی دریافت اسناد مزایده: بیرجند- بلوار شهدای عبادی-سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی- طبقه زیرزمین (۱-) اداره تدارکات خودرویی- تلفن تماس ۳۲۲۱۳۱۴-۰۵۶
زمان و مکان بازدید خودروها و دریافت اسناد مزایده: ساعات اداری از تاریخ ۹۵/۴/۲۸ لغایت ۹۵/۵/۷
تاریخ تسلیم پیشنهادات: تا پایان وقت اداری روز ۹۵/۵/۷
مبلغ تضمین شرکت در مزایده: به صورت مقطوع طبق جدول فوق به شماره حساب ۲۱۷۴۲۰۲۱۰۱۰۰۳ بانک ملی دریافت وجوه سپرده
تاریخ باز کشایی پاکت ها و تعیین برندگان: کمیسیون بررسی پیشنهادات در ساعت ۹ صبح مورخ ۹۵/۵/۱۳ در محل دفتر معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی در طبقه سوم تشکیل خواهد شد.
ضمناً شرکت کارمندان دولت در مزایده خودروها بلامانع می باشد.

ردیف	مشخصات پروژه	مدت اجرا	مبلغ برآورد (ریال)
۱	موضوع مناقصه: خط انتقال تامین آب شهر تیتکانلو از منابع آب شهر فاروج <p>شرح مختصری از مشخصات و مقادیر کار: اجرای عملیات لوله گذاری با لوله پلی اتیلن به قطر ۲۰۰ میلی متر با فشار کار ۱۶ بار به طول حدود ۱۱/۵ کیلومتر- احداث حدود ۲۲ باب حوضچه آجری، تخریب آسفالت، احداث سازه بتنی ایستگاه پمپاژ و کلیه عملیات تکمیلی مورد نیاز، تجهیز و برچیدن کارگاه</p> <p>محل اجرای کار: شهر فاروج و تیتکانلو و مسیر فاروج- بام- تیتکانلو</p>	۵ ماه	۵,۷۸۵/۴۷۸,۲۲۵ ریال

۱-۱- **داشتن گواهینامه صلاحیت رشته آب پایه حداقل ۵**
۱-۲- **داشتن گواهینامه صلاحیت ایمنی انجام کار از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.**

از کلیه شرکت‌های پیمانکاری واجد شرایط دعوت می‌شود حداکثر ۳ روز پس از تاریخ انتشار آگهی جهت دریافت اسناد ارزیابی به سایت شرکت آب و فاضلاب خراسان شمالی به آدرس اینترنتی **http://www.abfankh.ir** و یا پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات کشور به آدرس: **http://iets.mporg.ir** مراجعه و اسناد ارزیابی را دریافت نمایند و ظرف مدت ۱۴ روز نسبت به تکمیل و تحویل اسناد ارزیابی به دبیر خانه شرکت آب و فاضلاب استان خراسان شمالی به نشانی: بجنورد - بلوار دولت جنب فرمانداری کوچه ورزش اقدام نمایند.

سایر توضیحات: این ارزیابی بخشی از فرآیند مناقصه و انتخاب پیمانکار است و طی آن متقاضیانی که از نظر صلاحیت توان اجرایی مورد ارزیابی قرار گرفته و حائز شرایط باشند به منظور ارائه پیشنهاد مناقصه دعوت می‌گردند پس از ارزیابی کیفی و انتخاب مناقصه گران واجد شرایط، سایر اطلاعات (محل و مهلت دریافت اسناد مناقصه و ...) کتبا به اطلاع ایشان خواهد رسید.

بدیهی است ارسال مدارک در پاسخ به این آگهی هیچ گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد. ضمناً هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می باشد.

روابط عمومی و آموزش همگانی شرکت آب و فاضلاب خراسان شمالی